

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

30 avril 2024

PROJET DE LOI

portant adaptation
du droit pénal fiscal spécial
au nouveau Code pénal

Amendement

Voir:

Doc 55 **3927/ (2023/2024):**

- 001: Projet de loi.
- 002: Rapport de la première lecture.
- 003: Articles adoptés en première lecture.
- 004: Amendements.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

30 april 2024

WETSONTWERP

houdende aanpassing van
het bijzonder fiscaal strafrecht
aan het nieuw Strafwetboek

Amendement

Zie:

Doc 55 **3927/ (2023/2024):**

- 001: Wetsontwerp.
- 002: Verslag van de eerste lezing.
- 003: Artikelen aangenomen in eerste lezing.
- 004: Amendementen.

12233

N° 4 de M. **Van der Donckt**Art. 22/1 (*nouveau*)**Insérer un article 22/1 rédigé comme suit:**

“Art. 22/1. Par dérogation à l'article 2, alinéas 2 et 3, du Code pénal, les infractions commises avant l'entrée en vigueur de la présente loi restent punies d'une peine d'emprisonnement et d'une amende, ou de l'une de ces peines seulement, prévues aux articles 449, 450, 452 et 456 du Code des impôts sur les revenus 1992 et aux articles 73, 73bis, 73quater, 73nonies et 73decies du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, tels que ces articles existaient avant leur remplacement par la présente loi.”

JUSTIFICATION

En vertu de l'article 2, alinéa 2, du nouveau Code pénal, il ne peut être infligé aucune peine plus forte, principale ou accessoire, que celle prévue par la loi au moment où l'infraction a été commise.

En réponse à la question de savoir s'il convient d'apprécier le nouveau régime des peines dans son ensemble ou s'il y a lieu de comparer les peines prises isolément, l'exposé des motifs indique, dans le commentaire concernant l'article 2 du nouveau livre 1er du Code pénal, que les mots “principale ou accessoire” ont été ajoutés dans l'alinéa 2, après les mots “peine plus forte” (prévue à l'article 2 de l'ancien Code pénal), afin d'indiquer que la comparaison doit avoir lieu peine par peine et non dans son ensemble. Cette application dite distributive est conforme à la jurisprudence de la Cour constitutionnelle (DOC 55 3374/001, p. 24).

Le projet de loi relatif au droit pénal fiscal spécial prévoit une nouvelle amende accessoire qui sera nettement plus élevée, pour les niveaux 2 et 3 en vigueur, que l'amende prévue à l'article 38 du nouveau Code pénal. En cas d'appréciation peine par peine, cette nouvelle peine ne pourra donc s'appliquer qu'aux infractions commises après l'entrée en vigueur de la loi en projet.

L'article 2, alinéa 3, du nouveau Code pénal dispose qu'en cas de modification de la loi pénale postérieurement à l'infraction, les dispositions les plus favorables seront appliquées à son auteur. Selon le droit actuel, la fraude fiscale est

Nr. 4 van de heer **Van der Donckt**Art. 22/1 (*nieuw*)**Een artikel 22/1 invoegen, luidende:**

“Art. 22/1. In afwijking van artikel 2, tweede en derde lid, van het Strafwetboek blijven de feiten gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet strafbaar met een gevangenisstraf en geldboete of met één van die straffen alleen voorzien in de artikelen 449, 450, 452 en 456 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en de artikelen 73, 73bis, 73quater, 73nonies en 73decies van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde zoals die bestonden vóór deze bepalingen werden vervangen door deze wet.”

VERANTWOORDING

Artikel 2, tweede lid, van het nieuwe Strafwetboek bepaalt dat geen zwaardere hoofd- of bijkomende straf kan worden opgelegd dan die waarin ten tijde van het plegen van het misdrijf bij wet was voorzien.

Op de vraag of men het hele nieuwe bestraffingskader moet bekijken, dan wel of men de straffen afzonderlijk dient te vergelijken lezen we in de toelichting bij artikel 2 van het nieuwe Boek I van het Strafwetboek dat in het tweede lid de omschrijving “zwaardere straf” (zoals verwoord in artikel 2 van het oude Strafwetboek) werd vervangen door “zwaardere hoofd- of bijkomende straf”, zodat duidelijk wordt gemaakt dat de vergelijking straf per straf moet gebeuren en niet in zijn geheel. Dit is de zogenaamde distributieve toepassing conform de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (DOC 55 3374/001, blz. 24).

Dit wetsontwerp met betrekking tot het bijzonder fiscaal strafrecht voert een nieuwe bijkomende geldboete in, die bovendien voor het geldend niveau 2 en 3 beduidend hoger is dan die van artikel 38 van het nieuwe Strafwetboek. Deze nieuwe straf kan bij een beoordeling straf per straf bijgevolg slechts van toepassing zijn op feiten gepleegd na de inwerkingtreding van deze wet.

Artikel 2, derde lid, van het nieuwe Strafwetboek bepaalt dat in geval van wijziging van de strafwet na het plegen van het misdrijf de voor de dader meest gunstige bepalingen gelden. Volgens het huidige recht wordt fiscale fraude bestraft

punie d'une peine d'emprisonnement et d'une amende ou de l'une de ces peines seulement. Dès lors que seule une peine d'emprisonnement de niveau 2 ou 3 sera maintenue, les infractions commises avant l'entrée en vigueur de la loi en projet ne pourront plus être punies, à titre principal, que d'une peine d'emprisonnement. En vertu de l'application distributive, l'appréciation de la peine devra en effet avoir lieu "peine par peine".

Afin d'éviter que les infractions commises avant l'entrée en vigueur de la loi en projet ne puissent plus être punies que d'une peine d'emprisonnement à titre principal, le présent amendement prévoit que les dispositions pénales actuelles resteront applicables à ces infractions. Il annulera ainsi les effets de la décision du gouvernement de faire de l'amende une peine accessoire et non plus une peine principale, à la suite de quoi les infractions visées ne pourront plus être punies, à titre principal, que d'une peine d'emprisonnement et non plus d'une amende conformément à l'application distributive de la loi pénale dans le temps.

met een gevangenisstraf en een geldboete of met één van die straffen alleen. Aangezien enkel de gevangenisstraf van niveau 2 of 3 behouden blijft, kunnen feiten gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet enkel nog met een gevangenisstraf als hoofdstraf worden bestraft. Men moet immers ingevolge de distributieve toepassing de zwaarte van de straf, straf per straf beoordelen.

Om te vermijden dat feiten gepleegd vóór de inwerkingtreding van deze wet enkel nog met een hoofdstraf van een gevangenisstraf kunnen worden bestraft, voorziet dit amendement dat de huidige strafbepalingen van toepassing blijven op die feiten. Dit amendement countert de gevolgen van de keuze van de regering om de geldboete als hoofdstraf te vervangen door een bijkomende straf waardoor die feiten enkel nog met de hoofdstraf van een gevangenisstraf zonder enige geldboete kunnen worden bestraft ingevolge de distributieve werking van de toepassing van de strafwet in de tijd.

Wim Van der Donckt (N-VA)